

Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp Actualisatie Verordening adviescommissie Omgevingskwaliteit
Portefeuillehouder L.L. Dekkers
Zaaknummer collegevoorstel ZS-1518436

Beslispunten

1. De gemeenteraad voor te stellen om de Verordening adviescommissie Omgevingskwaliteit gemeente Lingewaard 2026 vast te stellen.

Inleiding

Sinds 2019 beschikt de gemeente Lingewaard over een Commissie Omgevingskwaliteit. Deze commissie adviseert het college van burgemeester en wethouders en raad onafhankelijk over ruimtelijke initiatieven en beleid. Daarmee ondersteunt de commissie het college en raad bij de uitvoering van haar taken en bevoegdheden, met als doel de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en te versterken.

In de afgelopen periode is het functioneren van de Commissie Omgevingskwaliteit geëvalueerd en is de verordening op onderdelen aangepast. Aanleiding hiervoor is een samenloop van ontwikkelingen. Zo is in 2022 de *Verordening adviescommissie Omgevingskwaliteit gemeente Lingewaard 2022* (bijlage 2) geactualiseerd, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze wet is inmiddels ongeveer 2,5 jaar van kracht. Dit vormde een logisch moment om te bezien of de verordening en de werkwijze van de commissie nog goed aansluiten bij de huidige praktijk en de behoeften van het college. Daarnaast is de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) opgegaan in de Omgevingsdienst De Groene Metropool (ODGM). Deze wijziging moet worden verwerkt in de verordening. Verder bevat de huidige verordening enkele taken die verder gaan dan de wettelijke adviesrol van de commissie. Uit de evaluatie van het functioneren van de commissie blijkt dat het wenselijk is om scherper te kijken naar de rolverdeling tussen gemeente en commissie en om een aantal taken en werkwijzen aan te passen. Ook lopen de benoemingstermijnen van meerdere commissieleden af, wat een natuurlijk moment vormt om opnieuw te beoordelen welke expertises gewenst zijn binnen de commissie. Verder wenst het college een strategischere en zichtbaardere rol van de commissie. Tot slot wil de gemeente nieuwe afspraken maken met de historische kringen over hun betrokkenheid bij de commissie.

Beoogd effect

Een beter functionerende Commissie Omgevingskwaliteit die het college effectiever ondersteunt bij de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en bijdraagt aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is bevoegd de verordening vast te stellen

De gemeenteraad is op grond van de geldende wetgeving verantwoordelijk voor het vaststellen van de verordening.

1.2 Aanpassing van de verordening is nodig zodat deze aansluit bij de nieuwe werkwijze

Naar aanleiding van een ambtelijke evaluatie van de Commissie Omgevingskwaliteit is de huidige werkwijze kritisch beoordeeld. Daarbij zijn aan de hand van een SWOT-analyse zowel sterke punten als verbeterpunten in beeld gebracht. Op basis hiervan is een voorstel gedaan voor een aangepaste werkwijze, zoals opgenomen in bijlage 4. Om deze nieuwe werkwijze te kunnen invoeren, is actualisatie van de

verordening noodzakelijk. De geactualiseerde verordening vormt vervolgens de basis voor het opstellen van een Reglement van Orde, waarin de werkafspraken van de Commissie Omgevingskwaliteit nader worden uitgewerkt.

1.3 De geactualiseerde verordening sluit beter aan bij de behoefte van het college

De nieuwe verordening en werkwijze zijn tot stand gekomen op basis van een uitgebreide ambtelijke evaluatie. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met het Gelders Genootschap, de voorzitter van de commissie en de secretaris van de commissie. De opgehaalde input is gebruikt om te komen tot aanpassingen van de verordening en een werkwijze die beter aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van het college. De rol van de commissie wordt tevens sterker in beeld gebracht.

1.4 Door een aangepaste verordening kan er effectiever worden geadviseerd door de commissieleden

Met de actualisatie van de verordening wordt ook gekeken naar de gewenste samenstelling van de commissie. Voorgesteld wordt om de commissie kleiner en gericht samen te stellen op basis van de expertise die nodig is om te acteren op de wettelijke taken. Daarbij vervalt het duurzaamheidsspecialisme en wordt de cultuur- en landschapshistoricus vervangen door een landschapsarchitect. Deze expertises sluiten beter aan bij de huidige ruimtelijke opgaven en de behoeften van de gemeente. Een kleinere commissie zorgt daarnaast voor efficiëntere advisering, duidelijke rolverdeling tussen de leden en een kleinere commissie is aangenamer voor initiatiefnemers, die hun plannen presenteren. Indien aanvullende expertise gewenst is voor specifieke vraagstukken kan hierin vanuit het Gelders Genootschap in voorzien worden voor dit specifieke vraagstuk.

1.5 Dit zorgt voor duidelijkheid over de rol en betrokkenheid van de historische kringen

Door de nieuwe verordening vast te leggen ontstaat duidelijkheid over de rol en betrokkenheid van de historische kringen. De gemeente wil de samenwerking met de historische kringen voortzetten en tegelijkertijd verduidelijken op welke wijze zij worden betrokken bij advisering over cultuurhistorisch waardevolle locaties en ontwikkelingen. Bij rijksmonumenten en complexe vraagstukken rondom gemeentelijke monumenten zal de commissie in voorkomende gevallen actief lokale kennis en informatie ophalen bij de betreffende historische kring. Hierdoor zijn rollen, verwachtingen en momenten van betrokkenheid helder vastgelegd.

Kanttekeningen

1.1 De commissie kan niet meer uit eigen beweging adviseren.

Een belangrijke wijziging in de verordening is dat de commissie niet langer op eigen initiatief kan adviseren over ruimtelijke initiatieven. Hoewel dit de ruimte van de onafhankelijke commissie beperkt, zorgt het er wel voor dat het college een duidelijkere rol als opdrachtgever heeft. Het college bepaalt vanuit de uitvoerende rol wanneer en waarvoor de expertise van de commissie wenselijk is om in te zitten. Dit in samenhang met wat in de verordening geregeld is.

1.2 De historische kringen zijn niet vooraf betrokken

De historische kringen zijn niet vooraf geraadpleegd bij de totstandkoming van de nieuwe verordening, maar zijn tussen de presentatie aan het college en voor de besluitvorming in het college wel geïnformeerd en bijgepraat. De reden hiervoor is dat in de evaluatie primair is gekeken naar de wettelijke taken, behoefte vanuit de gemeente en functioneren huidige commissie, waarbij met name is onderzocht op welke punten ondersteuning en betrokkenheid van de kringen wenselijk is. Hierin is deskundige wettelijk gevraagde expertise en lokale kennis te onderscheiden.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie en participatie

Na vaststelling van de verordening wordt deze bekendgemaakt via www.officielebekendmakingen.nl.

Vervolgens wordt de verordening gepubliceerd op Overheid.nl, zodat deze goed vindbaar is.

